

TRST - CRES Ob 80-letnici mučeniške smrti duhovnika minorita p. Placida Corteseja

Zgled za vse nas

Ob 80-letnici mučeniške smrti duhovnika minorita p. Placida Corteseja (Cres, 1907 – Trst, 1944) je bila v torek, 8. oktobra, v cerkvi sv. Frančiška v Trstu slovesna sveta maša, ki jo je daroval tržaški škof Henrik Trevisi.

čuta pravičnosti. Tako je pomagal slovenskim in hrvaškim internirancem v fašističnem taborišču Chiesanuova v padovanskem predmestju in v drugih taboriščih, po zlomu Italije septembra 1943 pa številnim civilnim

Ob začetku je domači župnik p. Gabriele Maragno pozdravil prisotne in se zahvalil škofu za prisotnost ob tej pomembni slovesni maši v spomin junaškega brata, ki je sledil Kristusovim stopinjam, služil šibkejšim

Po Cortesejevih stopinjah

Kletni prostori palače na trgu Oberdan in Rižarna Tržaški del romanja po Cortesejevih stopinjah je obsegal tudi zadnji postaji

p. Ljudevit Maračič, ki je ob svojem znanstvenem opusu posvetil p. Corteseju dve knjigi z več ponatisi, in drugi redovniki iz hrvaške province

članku za letni Almanah revije Messaggero di sant'Antonio, ki jo je urejal. V cerkvi ga je ob molitvi rožnega venca prebral p. Laggioni.

Somaševanje pod vodstvom škofa Ivica Petanjaka

in potrebnim. Svoja dejanja in svojo tišino, s katero je rešil življenja mnogih, je nato plačal z mučeniško smrtjo. "S to mašo se zahvaljujem Bogu, da je med nas pripeljal tako osebnost, kot je bil p. Cortese, zgled za vse nas." V svoji homiliji je škof Trevisi z veseljem pozdravil prizadevanja za spomin na tega zaslužnega duhovnika, ki je vzel nase breme tolikšnih skrbi in težav sočloveka. Ob tem pa je spomnil prisotne, da je v času druge svetovne vojne umrlo veliko število duhovnikov, toliko kot nikoli prej v zgodovini italijanske Cerkve. Izgubili so življenje na bojnih poljih, med bombardiranjem mest in vasi, bili so ustreljeni in umrli mučeniške smrti tako kot p. Cortese. Teh se spominjamo in jih častimo, ni pa vedno tako, saj občasno žal tudi beremo in slišimo (tudi od drugih duhovnikov), da bi morali biti pri tem bolj previdni ipd. Škof je spomnil še na duhovniško poslanstvo in kako so ga ti junaški duhovniki v celoti izpopolnjevali, zato je prav, da se jih spominjamo in vedno znova izpostavimo pomen njihovih dejanj. Časi se spreminjajo, je dejal, prinašajo druga imena, a grozote se ponavljajo in tudi duhovniki novega časa so in bodo poklicani, da se opredelijo, ukrepajo ali pa ostanejo brezbrizni.

MČ

njegovega življenja. Pred mašo so romarji iz Padove in skupina minoritov iz Slovenije s provincialom p. Milanom Kosom na čelu obiskali kletne prostore palače na Trgu Oberdan, v katerih so med nemško okupacijo gestapovci uredili tesne, mračne in vlažne zaporniške celice ("bunker gestapa"). Po vojni so zidove celic podrli. Tam je bil do smrti zaprt p. Cortese. Kot je skupini povedal Ivo Jevnikar, ki je bil z njo vse tri dni, polne duhovnih in družabnih doživetij, je več pričevalcev, ki so v različnih obdobjih okusili tisto ječo, na primer Ljubomir Sušič, Boris Pahor in Zoran Mušič, opisalo grozodejstva tako v temnici kot v zgornjih prostorih stavbe, kjer so potekala zasliševanja in mučenja. Palačo, ki je razen pritličja že več let prazna, bodo novi lastniki v kratkem povsem preuredili. Po maši pa so romarji obiskali še Rižarno, kjer je bilo po vsej verjetnosti sežgano izmučeno Cortesejevo truplo. Romarji iz Padove, ki sta jih vodila vicepostulator v Cortesejevem beatifikacijskem postopku p. Giorgio Laggioni in organizator, ravnatelj doma duhovnosti Oasi di sant'Antonio v kraju Camposampiero p. Nicola Zuin, so na obeh prizoriščih molili za p. Corteseja in ostale žrtve nasilja ter za mir. Na rojstnem Cresu Sledila je pot na Cres, kjer so bili romarji gostje minoritskega samostana sv. Frančiška. Ob gvardijanu p. Vitu Glavašu so jih sprejeli

V bunkerju gestapa

Ob njem so bili generalni vikar koprške škofije msgr. Slavko Rebec, provincialni minister slovenskih minoritov p. Milan Kos, tržaški škof vikar za Slovence Anton Bedenčič, vicepostulator iz Padove p. Giorgio Laggioni in drugi duhovniki. V latinščini, slovenščini in italijanščini je pela priložnostna moška skupina pod vodstvom prof. Bogdana Kralja, ki so jo sestavljali Igor Košuta, Marko Tavčar, Vinko Skerlavaj, Ivan Žerjal, Tomaž Simčič in Borut Breclj. Pred drugo svetovno vojno je bil p. Cortese priljubljen spovednik in urednik revije Messaggero di Sant'Antonio. Čas vojnega nasilja in sovraštva pa ga je potisnil tudi na druga zaslužna področja delovanja, predvsem zaradi ljubezni do bližnjega in

in vojaškim internirancem na begu, Judom, slovenskim, italijanskim in češkim preganjancem ter članom odpornišтва. To neprecenljivo pomoč je plačal z življenjem, saj je bil 8. oktobra 1944 v Padovi aretiran in prepeljan v Trst, kjer je novembra istega leta izdihnil v gestapovskem "bunkerju" na Oberdankovem trgu. Kljub mučenju ni nikogar izdal. Maša je sodila v tridnevno romanje v Trst in na Cres, ki ga je priredila Italijanska minoritska provinca sv. Antona Padovanskega v sodelovanju s provincialno vicepostulaturjo ter slovensko in hrvaško minoritsko provinco. Med prisotnimi je bilo tudi več slovenskih vernikov, z molitvijo za mučenca p. Placida Corteseja pa je bila povezana prošnja, da bi bil kmalu prištet med blažene.

sv. Hieronima. V sredo, 9. oktobra, so si romarji ogledali samostan, pred katerim stoji bronasti kip častitljivega p. Placida Corteseja, nato hišo, kjer se je rodil 7. marca 1907, na kar spominja dvojezična plošča, in župnijsko cerkev sv. Marije Velike, kjer je prejel krst in birmo. V njej je bilo pozno dopoldne slovesno somaševanje kakih dvajset krajevnih in italijanskih redovnih ter svetnih duhovnikov, ki ga je vodil škof v Krku, kapucin p. Ivica Petanjak. Ob njem sta bila tudi generalni vikar škofije, sicer pa ugledni cerkveni zgodovinar msgr. Franjo Velčič in pa provincialni vikar hrvaških minoritov p. Martin Jakovič. Bogoslužje je bilo delno v italijanščini, pridigo o življenju in zgledu p. Corteseja je imel škof. Kljub delavniku je bila prostorna cerkev kar polna. Popoldanske ure in lepo vreme so obiskovalci izkoristili za daljši sprehod po kamniti pokrajini z razgledom na morje med oljkami in ovčami do božjepotne cerkvice svetega Salvadurja, ki je bila p. Corteseju zelo draga. To je leta 1942 izpričal tudi v

Tretji dan romanja je bil v samostanski cerkvi sv. Frančiška najprej namenjen rožnemu vencu, prepletenu z mislijo na p. Corteseja, nato hrvaško-italijanskemu somaševanju 16 duhovnikov pod vodstvom vikarja hrvaške minoritske province p. Jakoviča, ki je nadomestil zadržanega provincialnega ministra p. Miljenka Hontiča. O Cortesejevem življenju je pridigal p. Maračič. V polni cerkvi je pel domači zbor ob spremstvu orgel in kitare. Izvedel je tudi himno za p. Corteseja, ki jo je ob 80-letnici mučeniške smrti napisala domačinka Marizela Čormarković. Z njo sta pri uglasbitvi sodelovala Magda Toič in Ive Flego. Pred veliko sliko p. Corteseja levo od vhoda v cerkev je sledila še krajsa komemoracija z molitvijo za beatifikacijo, zahvalami sodelujočim in branjem dveh pisem, ki ju je Placido, star 16 oz. 17 let, pisal svoji družini v letih 1923 in 1924 ob redovni preobleki in nato ob prvih zaobljubah. To je bilo ravno sto let po tistem 10. oktobru 1924.

IJ